

Σημαντικά τα νέα ευρήματα της υποβρύχιας αρχαιολογικής έρευνας στο ναυάγιο των Αντικυθήρων

Πλούσια σε ευρήματα ήταν η δεύτερη περίοδος (23 Μαΐου – 15 Ιουνίου 2022) της υποβρύχιας αρχαιολογικής έρευνας στο ναυάγιο των Αντικυθήρων, στο πλαίσιο του πενταετούς προγράμματος 2021-2025. Όπως αναφέρει ανακοίνωση του ΥΠΠΟΑ, μεταξύ των νέων ευρημάτων περιλαμβάνονται:

- Μαρμάρινη βάση αγάλματος της οποίας σώζονται και τα δύο γυμνά κάτω άκρα ανθρώπινης μορφής, καλυμμένα με παχύ στρώμα θαλάσσιου επίπαγου. Για τον λόγο αυτό δεν είναι δυνατή η λεπτομερής περιγραφή.

- Μαρμάρινο υπερφυσικό κεφάλι ανδρικής γενειοφόρου μορφής, η οποία εκ πρώτης όψεως ταυτίζεται με τον ημίθεο Ηρακλή του τύπου Farnese, του λεγόμενου «Ηρακλή των Αντικυθήρων», και είναι πιθανόν να ανήκει στο ακέφαλο άγαλμα αρ. 5742 του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, το οποίο ανελκύστηκε από τους σφουγγαράδες το 1900.

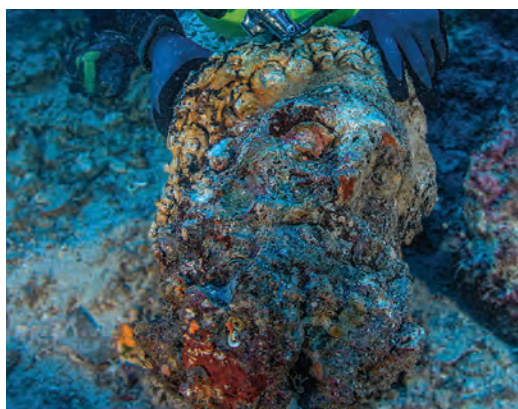
- Η μεγάλη έκπληξη έρχεται από τη ανεύρεση δύο ανθρώπινων δοντιών πάνω σε συμπαγές συσσωμάτωμα με ίχνη χαλκού, το οποίο δια του γενετικού υλικού του θα βοηθήσει στο προσδιορισμό του φύλου και άλλων γενετικών χαρακτηριστικών του ανθρώπου στον οποίο ανήκαν.

- Πλήθος αντικειμένων από την εξαρτία του πλοίου, όπως χάλκινα και σιδερένια καρφιά, καθώς και ο μολύβδινος στύπος ξύλινης άγκυρας, αλλά και μεταλλικές άμορφες μάζες καλυμμένες από σκληρό θαλάσσιο επίπαγο, που κρύβουν τα δικά τους μυστικά, που μόνο με ακτινογραφία μπορούν να εξιχνιαστούν και να εντοπιστούν τυχόν υπάρχουσες συμβολικές παραστάσεις. Οι αρχαιότητες μεταφέρθηκαν με ασφάλεια από τα Αντικύθηρα στις εγκαταστάσεις της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων καταλλήλως συσκευασμένα σύμφωνα με τις οδηγίες του Τμήματος Συντήρησης της Εφορείας”.

Σύμφωνα με την ίδια ανακοίνωση, η αποστολή ξεκίνησε με την ανέλκυση ογκωδών βράχων βάρους πολλών τόνων, οι οποίοι κάλυπταν τμήμα του ναυαγίου. Κατά τη φάση αυτή χρησιμοποιήθηκαν ειδικοί σάκοι ανέλκυσης από τον βυθό, με την καινοτομία της εφαρμογής του

Για τη διεξαγωγή της υποβρύχιας έρευνας και ανασκαφής έγιναν καταδύσεις από εξειδικευμένο καταδυόμενο προσωπικό, με τη χρήση συσκευών κατάδυσης μεικτών αερίων.

συστήματος πλήρωσης αέρα από το σκάφος, που ανέπτυξε η ομάδα της Hublot Xplorations. Η έρευνα, που τελεί υπό την αιγίδα της Προέδρου της Δημοκρατίας, διεξάγεται από την Ελβετική Αρχαιολογική Σχολή στην Ελλάδα, υπό τη διεύθυνση της Δρος Αγγελικής Γ. Σίμωσι, προϊσταμένης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Εύβοιας, και του καθηγητή Κλασικής Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου της Γενεύης Lorenz Baumer, υπό την εποπτεία της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων. Εκτός από τους διευθυντές της έρευνας, στην αποστολή συμμετείχαν ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βενετίας Carlo Beltrame και η ερευνήτρια του ίδιου πανεπιστημίου Δρ. Elisa Costa, ο Ορέστης Μανούσος και ο Δρ. Isaac Ogloblin, ο συνεργαζόμενος ερευνητής του Πανεπιστημίου της Γενεύης Αλέξανδρος Σωτηρίου, ο οποίος διύθυνε την επιχείρηση πεδίου, οι δύτες Χάρης Μήτρου, Νίκος Γιαννουλάκης και Δημήτρης Ρωμικός. Παράλληλα, έλαβαν μέρος και τέσσερα έμπειρα στελέχη της Μονάδας Υποβρυχίων Αποστολών (ΜΥΑ) του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, οι Άρης Μαχαιρίδης, Δημήτρης Χατζασολάν, Δημήτρης Κιώσης και Γιώργος Λυτρίβης.

Για τη διεξαγωγή της υποβρύχιας έρευ-

νας και ανασκαφής έγιναν καταδύσεις από εξειδικευμένο καταδυόμενο προσωπικό, με τη χρήση συσκευών κατάδυσης μεικτών αερίων. Στο καταδυτικό έργο συνέδραμαν εκτός από τους δύτες του Λιμενικού Σώματος, επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό του τμήματος έρευνας και ανάπτυξης της εταιρείας Hublot, και το ειδικό πλοίο TYRHOON, το οποίο διέθεσε το Κοινοφελές Ίδρυμα Αθανασίου Κ. Λασκαρίδη. Η καταδυτική προσπάθεια υποστηρίχθηκε από το πλήρωμα του Tyrhoon υπό τον συντονισμό του αντιναυάρχου ε.α. Αλέξανδρου Παλατιανού και από την ομάδα της Hublot Xplorations με τους Mathias Buttet, Michel Blumenthal, Alois Aebischer και Diego Carven. Η εποπτεία της έρευνας έγινε από την καταδυόμενη αρχιτέκτονα της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων Αικατερίνη Ταγωνίδου.

Η Σχολή Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Γενεύης (Εργαστήριο Κρυσταλλογραφίας και Τμήμα Επιστημών της Γης) διέθεσε εργαστηριακό εξοπλισμό για την πραγματοποίηση επιτόπιων αναλύσεων. Κύριοι χορηγοί της έρευνας είναι το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη και η Ελβετική ωρολογοποιία Hublot. Την έρευνα υποστήριξαν, επίσης, το ελβετικό ίδρυμα Nereus Research, που ιδρύθηκε με κύριο σκοπό τη στήριξη της έρευνας των Αντικυθήρων, καθώς και την Cosmote ως χορηγός επικοινωνίας της έρευνας. Όπως καταλήγει η ανακοίνωση του ΥΠΠΟΑ, ευχαριστίες οφείλονται προσωπικά στον Πάνο Λασκαρίδη και τον δήμαρχο Κυθήρων Ευστράτιο Χαρχαλάκη, για την συνεχή υποστήριξη της αρχαιολογικής έρευνας. Σταθεροί υποστηρικτές του προγράμματος οι κάτοικοι των Κυθήρων και των Αντικυθήρων.

